

QUYẾT ĐỊNH

SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN HÀM THUẬN BẮC, TỈNH BÌNH THUẬN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thanh Huyền.

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hà - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Hàm Thuận Bắc, tỉnh Bình Thuận.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hàm Thuận Bắc tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Sáu - Kiểm sát viên.

Ngày 18 tháng 01 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện huyện Hàm Thuận Bắc mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 92/2023/TLST-VDS ngày 15 tháng 11 năm 2023 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 03/2024/QĐST-VDS ngày 09 tháng 01 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Kim H, sinh năm 1951. Địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện Hàm Thuận Bắc, tỉnh Bình Thuận.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Chị Huỳnh Thị Ngọc Y – Sinh năm 1998. Địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện Hàm Thuận Bắc, tỉnh Bình Thuận.

Những vấn đề cụ thể yêu cầu Tòa án giải quyết: Yêu cầu tuyên bố bà Huỳnh Thị Mỹ L - Sinh năm 1978; Địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện Hàm Thuận Bắc, tỉnh Bình Thuận có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, đơn thay đổi yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai và tại phiên họp bà Nguyễn Thị Kim H trình bày:

Bà là mẹ ruột của bà Huỳnh Thị Mỹ L. CH bà là ông Huỳnh Văn T, sinh năm 1948, đã chết năm 2014. Bà L từ khi sinh ra chậm biết đi, chậm biết nói, không có khả năng tiếp thu kiến thức, không học được, không biết chữ, không biết mệnh giá

tiền, không biết sử dụng tiền, không có bạn bè, chỉ làm được những việc có tính chất đơn giản.

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bà đề nghị Tòa án nhân dân huyện Hàm Thuận Bắc tuyên bố bà Huỳnh Thị Mỹ L là người mất năng lực hành vi dân sự. Bà L đã được đưa đi giám định tâm thần và được kết luận là bà L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, do vậy bà thay đổi yêu cầu giải quyết ban đầu. Bà đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố bà Huỳnh Thị Mỹ L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Bà đề nghị Tòa chỉ định bà làm người giám hộ cho bà L. Ngoài ra không yêu cầu gì khác.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chị Huỳnh Thị Ngọc Y trình bày: Chị là con ruột duy nhất của bà Huỳnh Thị Mỹ L. Theo giấy khai sinh của chị thì chỉ thể hiện tên mẹ là Huỳnh Thị Mỹ L, không có tên cha do mẹ chị không được minh mẫn nên có thai với người khác rồi sinh ra chị, chị cũng không biết cha ruột của chị là ai cả. Bà Nguyễn Thị Kim H là bà ngoại ruột của chị. Tình hình bệnh tật, gia đình của mẹ chị đúng như bà Nguyễn Thị Kim H trình bày. Chị đồng ý việc yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố bà Huỳnh Thị Mỹ L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Chị cũng thống nhất đề nghị Tòa án chỉ định bà Nguyễn Thị Kim H là người giám hộ cho bà L.

Sau khi thụ lý vụ án, Tòa án đã ra Quyết định Trung cầu giám định số 05/2023/QĐ-TA ngày 27/11/2023 để trưng cầu giám định năng lực hành vi dân sự đối với bà Huỳnh Thị Mỹ L.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hàm Thuận Bắc tham gia phiên họp có ý kiến:

- Về thủ tục tố tụng: Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký phiên họp trong quá trình giải quyết vụ án đã thực hiện đầy đủ các thủ tục và tuân theo đúng các quy định tại Bộ luật tố tụng dân sự. Việc tuân theo pháp luật tố tụng của người tham gia tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết vụ việc: Người tham gia tố tụng đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ tố tụng theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

- Về nội dung giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án nhân dân huyện Hàm Thuận Bắc chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Kim H về việc tuyên bố bà Huỳnh Thị Mỹ L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Chỉ định bà Nguyễn Thị Kim H là người giám hộ cho bà L.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Hàm Thuận Bắc nhận định:

[1] Về thẩm quyền và quan hệ tranh chấp: bà Nguyễn Thị Kim H yêu cầu tuyên bố bà Huỳnh Thị Mỹ L khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đây là việc dân sự “*Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*” và người bị yêu cầu đang cư trú tại Thôn P, xã H, huyện Hàm Thuận Bắc, tỉnh Bình Thuận nên căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự. Do đó, thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Hàm Thuận Bắc.

[2] Về nội dung:

[2.1] Theo Bản sao Giấy khai sinh số 24, quyển số 3 được Ủy ban nhân dân xã Hàm Hiệp, huyện Hàm Thuận Bắc cấp ngày 12/01/1979 thể hiện bà Huỳnh Thị Mỹ L, sinh năm 1978 là con của bà Nguyễn Thị Kim H. Do đó, bà Nguyễn Thị Kim H có quyền yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Hàm Thuận Bắc, tỉnh Bình Thuận tuyên bố bà Huỳnh Thị Mỹ L, sinh năm 1978 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định tại Điều 376 Bộ luật Tố tụng Dân sự.

[2.2] Theo Kết luận giám định pháp y tâm thần số 08/KL-VPYTW ngày 04/01/2024 của Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa đã kết luận đương sự tên Huỳnh Thị Mỹ L:

Về y học: Hiện nay: Đương sự bị bệnh chậm phát triển tâm thần vừa (F71 – ICD.10).

Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay: Đương sự bị hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi).

Do vậy, theo Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự và Điều 23 Bộ luật Dân sự, bà Nguyễn Thị Kim H yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Huỳnh Thị Mỹ L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ.

[2.3] Về chỉ định người giám hộ cho bà Huỳnh Thị Mỹ L: Bà Nguyễn Thị Kim H là mẹ ruột của bà L, là người giám hộ đương nhiên theo quy định tại Khoản 2 Điều 53 Bộ luật Dân sự. Trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, bà Nguyễn Thị Kim H đồng ý là người giám hộ cho bà L, chị Huỳnh Thị Ngọc Y là con ruột duy nhất của bà L cũng thống nhất đề nghị Tòa án chỉ định bà Nguyễn Thị Kim H là người giám hộ cho bà L.

Do vậy, Tòa án chỉ định bà Nguyễn Thị Kim H là người giám hộ cho bà Huỳnh Thị Mỹ L; bà H có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được quy định tại Điều 57, Điều 58 Bộ luật Dân sự.

[3] Về ý kiến phát biểu của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hàm Thuận Bắc tại phiên họp là phù hợp với quy định của pháp luật nên chấp nhận.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Kim H đã có đơn xin miễn nộp tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí dân sự và thuộc trường hợp được miễn nộp tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí dân sự sơ thẩm theo quy định tại Điểm đ Khoản 1, Khoản 2 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, nên cần miễn lệ phí cho bà H.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Khoản 2 Điều 67, Điều 149, Điều 361, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 23, Điều 46, Điều 47, Điều 53, Điều 54, Điều 54, Điều 57, Điều 58 Bộ luật Dân sự;

Căn cứ Điểm đ Khoản 1, Khoản 2 Điều 12, Khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Nguyễn Thị Kim H về việc yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tuyên bố: bà Huỳnh Thị Mỹ L - Sinh năm 1978, địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện Hàm Thuận Bắc, tỉnh Bình Thuận có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định bà Nguyễn Thị Kim H – Sinh năm 1951, địa chỉ: Thôn P, xã H, huyện Hàm Thuận Bắc, tỉnh Bình Thuận là người giám hộ cho bà Huỳnh Thị Mỹ L. Bà Nguyễn Thị Kim H có các quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được quy định tại Điều 57, Điều 58 Bộ luật Dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Kim H được miễn nộp tiền lệ phí dân sự sơ thẩm.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Đương sự có mặt có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Bình Thuận;
- VKSND huyện Hàm Thuận Bắc;
- Chi cục THADS H.Hàm Thuận Bắc;
- UBND xã Hàm Hiệp;
- Đương sự;
- Lưu: hồ sơ vụ án.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đã ký

Nguyễn Thị Thanh Huyền